

اسناد افشاشده درباره غول تاکسیرانی اینترنتی جهان موجب رسوایی سیاستمداران غربی شده است

اوبر در موقعیت رسوایی

«ما معمولاً متوقف می‌شویم، پاسخگو نیستیم و اغلب به آنچه آنها می‌خواهند نه می‌گوییم. این روشی است که ما کار می‌کنیم و تقریباً همیشه بهترین است.»

فرار مالیاتی

رسوایی فرار مالیاتی اوبر چیز جدیدی نیست؛ اما اسناد اخیر جزئیات خوبی در این زمینه در اختیار افکار عمومی قرار می‌دهد. مثلاً از دفتر سانفرانسیسکو با فریزر رابینسون، مدیر اجرایی این شرکت مستقر در لندن تماس گرفته شده و از او خواسته شد به آمستردام نقل مکان کند تا ارگان مالیاتی بریتانیا را متقاعد کند که شرکت نه از انگلیس، بلکه از خارج آن اداره می‌شود. البته رابینسون احتمالاً به دلایل خانوادگی از نقل مکان خودداری کرد و اوبر او را برکنار کرد. بر اساس قوانین انگلیس، مدیریت نسبی در بریتانیا یعنی مثلاً داشتن مدیران ارشد در لندن نیز باعث می‌شود شرکت‌ها در این کشور مشمول مالیات شوند.

این شرکت در هند ویژگی‌های ایمنی مقرر شده توسط دولت که تاکسی‌ها ملزم به رعایت آن هستند، مانند دکمه وحشت، وجود نداشت یا کار نمی‌کرد. همچنین مشکلاتی نیز با بانک مرکزی هندوستان، دیارتمان مالیات دولت و دادگاه‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان در این کشور پیدا کرد. پس از آن بود که مقامات اوبر همان دستور معروف «سوئیچ کشتن» را برای جلوگیری از دسترسی مقامات پلیس هند به شواهد تخلف در سامانه داخلی‌شان صادر کردند. راب فان در وود، مدیر سیستم‌های اوبر این فرآیند را در یک ایمیل برای مدیران بالادست چنین توضیح می‌دهد: «کاری که ما در هند انجام دادیم این است که تیم شهری تا حد امکان همکاری داشته باشد و فشار را تحمل کند. به عنوان مثال، هر زمان که با تیم محلی برای ارائه اطلاعات تماس گرفته شد، ما آنها را از سیستم حذف کردیم تا عملیات امکان‌پذیر، آرن پین، رئیس آسیایی اوبر به کارمندانش گفته است:

یکشنبه گذشته اقدام به انتشار جزئیات «معامله محرمانه» رئیس جمهور فعلی با اوبر کرد. بر این اساس، اوبر بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ که مکرون جوان به عنوان یک سیاستمدار تازه‌کار، وزیر اقتصاد دولت سوسیالیست بود، با او توافق محرمانه امضا می‌کند تا از طریق رفع قوانین سختگیرانه، رانندگی دولتی برای این شرکت در اصل آمریکایی، احتمالاً با هدف تقویت جایگاه این شرکت در فرانسه به وجود آورد. به نوشته لوموند، مدیریت پیشین شرکت «اوبر تکنالوجیز» اینک «پیش از ورود دارا خسروشاهی - مکرون را یک شریک و کارچاق کن مشتاق در زمینه استارت‌آپ‌های تجاری یافته بود و این توافق به ۲ طرف اجازه می‌داد به اصطلاح «طمینان حاصل شود فرانسه برای اوبر کار می‌کند تا اوبر بتواند در فرانسه و برای فرانسه کار کند».

این افشاشده باعث خشم چهره‌های مخالف دولت فرانسه شده است. «ماتیلد پائوت»، رهبر پارلمانی حزب چپ‌گرای

کرد تا پس از اعتراضات خشونت‌آمیز رانندگان تاکسی در ماری در سال ۲۰۱۶، بازار حمل‌ونقل شهری این کشور را به دست بگیرد.

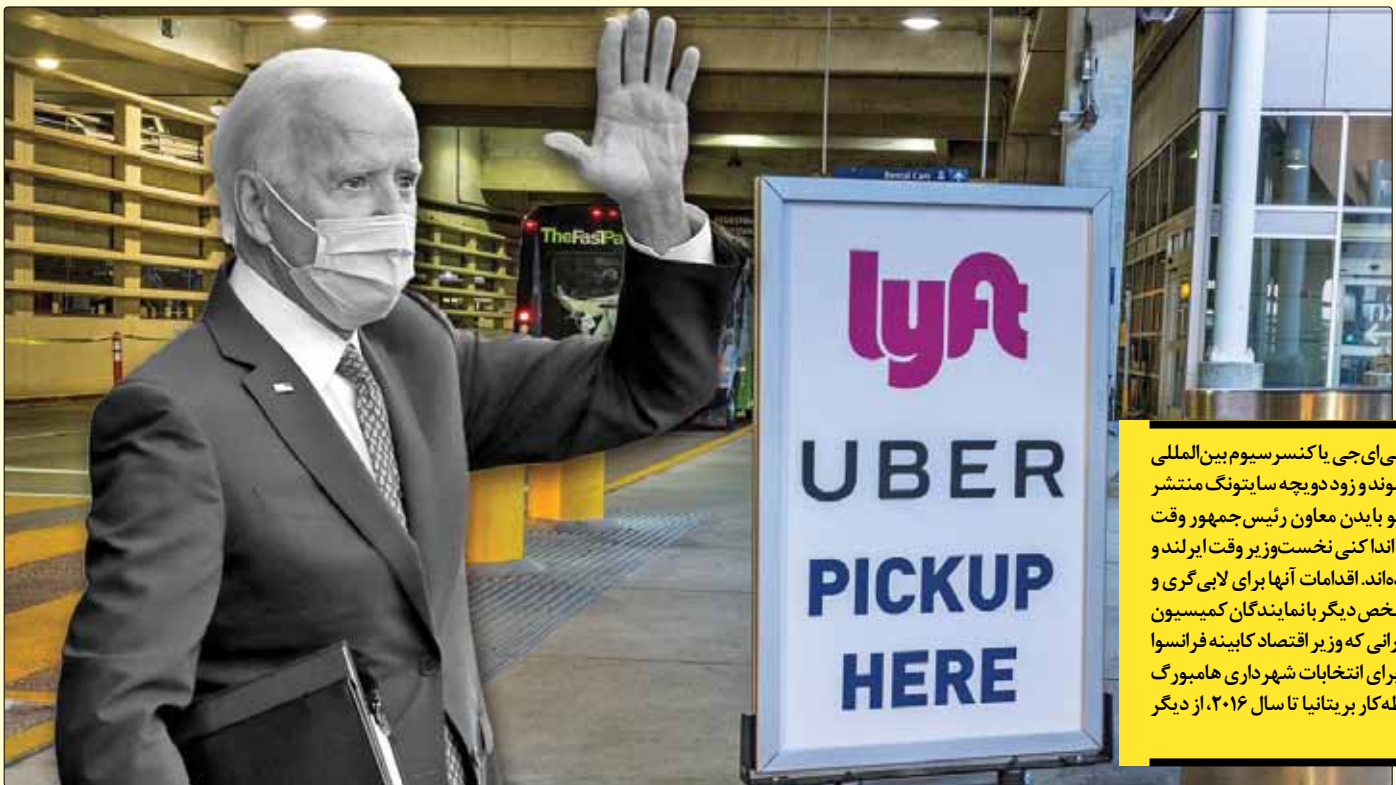
همچنین خانم نیلی کرویس، رئیس دیجیتال پیشین اتحادیه اروپایی نیز بر اساس اسناد مزبور متهم به کمک پنهانی به اوبر شده تا در عوض برای کارزارهای سیاستمداران هلندی هم‌جناح خود از جمله مارک روت، نخست‌وزیر فعلی کمک مالی دریافت کند.

شبکه آر تی روسیه در تحلیلی درباره سوءاستفاده این شرکت آمریکایی از موقعیت خود در بازارهای جدید فناورانه می‌آورد که مدیران اجرایی اوبر خود را در هیئت دزدانی دریایی می‌بینند که شریان صنعت ترابری را با بهره‌گیری از باج‌های دوستانه دانه‌درشت خود در راس دولت‌ها در دست گرفته‌اند.

سوئیچ کشتن

فایل‌های اوبر همچنین نشان می‌دهد مدیران این شرکت از مکاتیزم «سوئیچ کشتن» برای جلوگیری از دسترسی از راه دور پلیس به سامانه داخلی‌شان در جریان حملات برای حساب‌کنی از دفاتر و ادارات در فرانسه، بلژیک، هلند، رومانی، مجارستان و هند استفاده کرده‌اند.

بر اساس یکی از این پیام‌ها افشا شده، زمانی که ماموران دفتر نظارت بر رقابت فرانسه در سال ۲۰۱۴ به دفتر اوبر در

بر اساس گزارش‌هایی که هم‌زمان در ۴۲ رسانه عضو (ICI) سی‌ای‌جی یا کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه‌نگاران شامل روزنامه‌های برجسته اروپایی گاردین، لوموند و زود دوچیه ساینونگ منتشر شد، مدیران اوبر بیش از ۱۰۰ بار با مقامات ۱۷ دولت از جمله جو بایدن معاون رئیس جمهور وقت آمریکا، بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر وقت رژیم صهیونیستی، اندا کنی نخست‌وزیر وقت ایرلند و توماس هندریک ایلوز رئیس جمهور وقت استونی ملاقات کرده‌اند. اقدامات آنها برای لابی‌گری و کسب رانت و انحصارهای خاص و همچنین شامل ۱۲ جلسه نامشخص دیگر با نمایندگان کمیسیون اروپا می‌شود. اما توماس هندریک، رئیس جمهور فعلی فرانسه در دورانی که وزیر اقتصاد کابینه فرانسه او لاند بود، و اولاف شولتس، صدراعظم فعلی آلمان در زمانی که برای انتخابات شهرداری هامبورگ تلاش می‌کرد و همچنین جورج آزرین، وزیر مالیه دولت محافظه‌کار بریتانیا تا سال ۲۰۱۶، از دیگر سیاستمداران ارشدی بوده‌اند که با اوبر بند و بست داشته‌اند

پاریس بورش بردند، زک دی کیویت، وکیل این شرکت در ایمیلی نوشته است: «لطفاً اکنون دسترسی را بکشید». او به خاطر دستورالعملی مشابه به دفتر او در آمستردام توسط دولت هلند محکوم و جریمه شد.

جیل هزل بیکر، سخنگوی اوبر در بیانیه‌ای در واکنش به افشاشده رسانه‌ها گفته است این شرکت پس از انجام اشتباهات در گذشته، تیم رهبری خود را عوض کرده و شیوه‌های قابل توجهی را در سال‌های اخیر بهبود بخشیده است.

او گفت: «ما از دوران ریوژرویی به دوران همکاری منتقل شده‌ایم و نشان می‌دهیم می‌خواهیم پای میز مذاکره باییم و با مخالفان سابق، از جمله اتحادیه‌های کارگری و شرکت‌های تاکسیرانی، نقاط مشترک پیدا کنیم».

اعتراف او درباره اعمال گذشته اوبر قابل توجه است، از جمله اینکه گفته است: «برای رفتار گذشته که آشکارا با ارزش‌های کنونی ما همخوانی ندارد، بهانه‌ای نیارود و نخواهیم آورد».

رسوایی مکرون

شاید اگر افشاشده‌های گسترده درباره کارچاق کنی رئیس جمهور صوری فرانسه برای غول ترابری اینترنتی آمریکا و جهان تنها ۲ ماه زودتر انجام می‌شد، هم‌اکنون سکان رهبری بزرگ‌ترین عضو اتحادیه اروپایی در دست یک ملی‌گرای سرخست ضد اتحادیه بود. با این حال اگر چه اماونل مکرون موفق شد از خان انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۲ بگریزد و حتی حزب او در انتخابات پارلمانی ماه میلادی گذشته اکثریتی شکننده در مجمع ملی به دست آورد اما در شرایطی که او برای تشکیل دولت جدید نیازمند ائتلافی سیاسی است، خشم افکار عمومی بالای جانش شده است.

به دنبال افشاشده‌های روزنامه انگلیسی گاردین درباره فرارهای مالیاتی و بند و بست‌های سیاسی شرکت مسافری اینترنتی مشهور «اوبر» در چندین کشور از جمله فرانسه، رسانه‌های این کشور نیز به تکاپو افتادند تا ابعاد فساد دولت‌شان در این رابطه را برملا کنند. روزنامه لوموند، مهم‌ترین روزنامه سیاسی فرانسه،

بن سلمان «خون و نفت و اوبر»
کتاب تازه منتشر شده «خون و نفت: تقلا بی‌رحمانه محمد بن سلمان برای قدرت جهانی» که توسط ۲ روزنامه‌نگار تحقیقی آمریکایی روزنامه وال استریت‌ژورنال به نگارش درآمده، به شبکه مالی، تخلفات، ابهامات و جنایات طبقه بقرسفید جهانی بویژه زندگی غیرعادی محمد بن سلمان، ولیعهد جوان و جسور عربستان می‌پردازد. بردلی هوب و جاستین شک، ۲ نویسنده این کتاب فیثالیست‌های جایزه پولیتزر بوده‌اند. در این کتاب هوب و شک توضیح می‌دهند چگونه ولیعهد جاهطلب سعودی در سال ۲۰۱۶ طرحی را برای بازسازی مجدد اقتصاد عربستان با ایجاد یک صندوق ۲ تریلیون دلاری به منظور سرمایه‌گذاری در صنایع رو به رشد توسعه داد. این طرح محملی شد برای ورود او به جامعه فناوری بین‌المللی در دره سیلیکونی سانفرانسیسکو. بر این اساس دروازه ورود او به این جامعه شرکت اوبر بود. بن سلمان ۳۵ میلیارد دلار در این استارت‌آپ سرمایه‌گذاری کرد و اینکه وارد دره سیلیکونی شد؛ جایی که با مشاوران و کارآفرینانی ثروتمند و مدیرانی مانند مارک زاکربرگ، مدیرعامل فیسبوک هم‌سفره شد.

سابقه‌سیاه اوبر شرکت‌ها

همدستی شرکت‌های مخابراتی و اینترنتی در جاسوسی گسترده از مردم دنیا
اواخر بهار ۲۰۱۲ روزنامه گاردین شروع به انتشار یکسری افشاشده‌ها درباره ساختارهای گسترده و در هم تنیده جاسوسی از بیش از یک میلیارد نفر از مردم دنیا توسط دستگاه اطلاعاتی آمریکا کرد.

به سر تمشخص شد افشاکر، یک تحلیلگر پیشین سازمان سیا و آژانس امنیت ملی ایالات متحده (ان‌اس‌ای) به نام «ادوارد استون» بوده که پس از پناهندگی شدن به روسیه، یک مخزن اسناد شامل حدود ۲۰ هزار سند و مدرک در این باره را به ۲ روزنامه‌نگار انگلیسی داده است.

اگر چه یکی از این ۲ روزنامه‌نگار توسط مأموران انگلیسی بازداشت شد اما این مانع بزرگ‌ترین افشاشده تاریخ علیه سازمان‌های جاسوسی غربی بویژه آمریکا و بریتانیا نشد.

بر این اساس «ان‌اس‌ای» به دستور واشنگتن و با همکاری سرویس‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی ۵ کشور آنگلساکسون ایالات متحده، بریتانیا، کانادا، استرالیا و نیوزیلند (موسوم به ۵ چشم) برنامه‌های جاسوسی پیچیده را دایر کرده که به کمک آن می‌تواند مکالمات تلفنی و اینترنتی بیش از یک میلیارد کاربر را در کشورهای مختلف دنیا شنود کند. مجموعه این ساختار در هم تنیده پرزیم (منشور) نامگذاری شده است که کشورهای غربی دیگر مثل فرانسه و رژیم صهیونیستی هم نسخه‌های موازی آن را راه‌اندازی کرده‌اند. بسیاری از این برنامه‌های جاسوسی اطلاعات را مستقیماً از سرورهای مرکزی و ستون فقرات شبکه جهانی اینترنت جمع‌آوری می‌کنند. در نتیجه همدستی شرکت‌های مخابراتی و اینترنتی بزرگ مانند وایزین کامیونیکیشنز، تلسترا، گوگل و فیسبوک نیز در این برنامه جاسوسی جهانی فاش شد. چند ماه بعد «مارک زاکربرگ» بنیانگذار فیسبوک در یک برنامه تلویزیونی اعتراف کرد مجبور به همکاری با دولت اوپاما در این زمینه شده است.

مشخص شد مردم کشورهای ایران، چین، روسیه، پاکستان و افغانستان دارای اولویت بالا در فهرست شنود و رصد برنامه پرزیم هستند. همچنین مردم آلمان در میانه اولویت‌ها در جایگاه کشورهایمانند فرانسه و ژاپن و بالاتر از ایتالیا و اسپانیا قرار می‌گیرند. با این حال آنچه افکار عمومی است که وزیر وقت اقتصاد و رئیس جمهور بود که مردم ۵ کشور آنگلساکسون نیز هدف این جاسوسی‌ها هستند.

پای شرکت‌های نرم‌افزاری و سازندگان گوشی‌های هوشمند به جاسوسی باز شد در مرحله بعدی افشاشده‌های اسنودن، پای شرکت‌های بزرگ نرم‌افزاری و تولیدکنندگان گوشی‌ها و تلویزیون‌های هوشمند به این رسوایی باز شد.

این پیامکار پیشین آژانس امنیت ملی آمریکا و متحان‌شان با تولید بدافزارهایی که روی تلفن‌های همراه سازگار با سیستم‌عامل‌های «آی‌اواس» و «اندروید» می‌نشینند، آنها را شنود می‌کنند. ویکی‌لیکس هم در مجموعه‌های با عنوان «سال صفر» ۹ هزار سند محرمانه سازمان سیا را منتشر کرد.

بر این اساس سبک‌سازهای تلویزیون‌های هوشمند بویژه مدل سامسونگ با هدف دسترسی به میکروفن داخلی آنها، برای شنود مکالمات افراد نزدیک به دستگاه بهره می‌برد.

رسوایی نرم‌افزار جاسوسی پگاسوس

رسوایی جهانی جاسوسی گسترده نرم‌افزارهای ساخت شرکت اسرائیلی «ان‌اس‌او» هر روز اباعاد تری پیدا می‌کند. طی یک سال و نیم اخیر فاش شده که برنامه تجسوسی پگاسوس، فهرست بلندبالایی از گوشی‌های سیاستمداران برجسته، روزنامه‌نگاران و فعالان سراسر جهان شامل ۵۰ هزار دستگاه را هک کرده است. رژیم‌های سروکوبر صهیونیستی و سعودی جزو نخستین و مهم‌ترین استفاده‌کنندگان پگاسوس برای رصد، ارباب و سرکوب مخالفان‌شان و جاسوسی از رقیب بوده‌اند. بر برخی شخصیت‌های مخالف عربستانی به علیه مقامات محلی و حتی مخالفان نتانیاهو استفاده شده است. مقامات سازمان دیده‌بان حقوق بشر نیز از این جاسوسی‌ها در امان نبوده‌اند. عالی‌ترین مقامات سیاسی و فعالان کشورهای فرانسه، آمریکا، مکزیک، هند، لهستان و بلژیک علیه فعالیت این برنامه، برنده‌های قضایی شکایت شده‌اند و در اسپانیا کار به برکناری رئیس سازمان امنیت ملی کشید. برخی کشورهای عربی مثل امارات، عربستان، مراکش و مصر با اینکه شواهدی دال بر فعالیت این برنامه دریافت کرده‌اند، هیچ‌یک پرونده قضایی تشکیل نداده‌اند، حتی برخی از آنها مثل مراکش این موضوع را تکذیب کرده‌اند.